

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АП ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ГРАДСКА УПРАВА ЗРЕЊАНИН**

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА
ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ЗА 2020.
ГОДИНУ**

Сходно члану 44. Закона о инспекцијском надзору ("Сл.гласник РС", бр.36/2015, 44/18-др.закон и 95/18), Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини, Министарства заштите животне средине, даје сагласност на годишњи извештај о раду за 2020. годину, инспекцији за заштиту животне средине Градске управе, Града Зрењанина (бр. 353-03-1161/2021-07 од 16.04.2020. год.)

Зрењанин, јануар 2021.

1. Увод

Годишњи извештај о раду инспекције за заштиту животне средине у оквиру Одељења инспекција Градске управе града Зрењанина, за 2020. годину, сачињен је у складу са чланом 44. Закона о инспекцијском надзору ("Сл.гласник РС" бр.36/2015, 44/18-др. закон и 95/18).

За припрему извештаја о раду инспекције за заштиту животне средине, поред обавезних елемената, коришћени су подаци и информације добијене праћењем и анализом стања у области инспекцијског надзора у делокругу инспекције (подаци и информације добијене помоћу контролних листи, непосредним прикупљањем података, подаци и информације прибављене од државних органа и ималаца јавних овлашћења, статистички и други подаци), подаци и информације о броју информисаних, едукованих и упозорених привредних и других надзираних субјеката, интерни подаци и информације инспекције и други расположиви подаци и информације.

2. Надлежност поступања инспекције за заштиту животне средине

Правни основ по којем поступа инспекција за заштиту животне средине представљају закони и подзаконски акти донети на основу истих и то:

- **Закон о заштити животне средине** ("Сл.гласник РС", бр.135/2004, 36/2009, 36/2009-др.закон, 72/2009-др.закон, 43/2011-одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018-др.закон и 95/2018-др.закон)

- Правилник о методологији за израду националног и локалног регистра извора загађивања, као и методологији за врсте, начине и рокове прикупљања података ("Сл.гласник РС", бр.91/10, 10/13 и 98/16)

- Уредба о критеријумима за одређивање активности које утичу на животну средину према количини загађења, односно степену негативног утицаја на животну средину који настаје обављањем активности, износима накнада, условима за ослобађање од плаћања накнаде или њено умањење, као и критеријумима који су од значаја за утицај физичких лица на животну средину ("Сл.гласник РС", бр.29/2019 и 55/2019).

- **Закон о процени утицаја на животну средину** ("Сл.гласник РС", бр.135/04 и 36/09)

- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Сл.гласник РС", бр.114/08)

- Правилник о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/2005)

- Правилник о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05)

- **Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине** ("Сл.гласник РС", бр.135/04 и 25/15)

- Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Сл.гласник РС“ бр.84/05)

- Уредба о утврђивању програма динамике подношења захтева за издавање интегрисане дозволе („Сл.гласник РС“ бр.108/08)

- Правилник о садржини, изгледу и начину попуњавања захтева за издавање интегрисане дозволе („Службени Гласник РС“, бр.30/06, 32/16 и 44/18)

- Уредба о садржини програма мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности прописаним условима („Службени Гласник РС“, број 84/05).

➤ **Закон о заштити ваздуха** ("Сл.гласник РС", бр.36/09 и 10/13)

- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање ("Сл.гласник РС", бр.111/15)

- Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања ("Сл.гласник РС" бр.5/16)

- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање ("Сл.гласник РС", бр.6/16)

- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Сл.гласник РС", бр.11/10, 75/10 и 63/13)

- Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха ("Сл.гласник РС", бр.11/10, 75/10 и 63/13)

- Правилник о техничким мерама и захтевима који се односе на дозвољене емисионе факторе за испарљива органска једињења која потичу из процеса складиштења и транспорта бензина („Службени гласник РС“, број 1/2012, 25/2012 и 48/2012).

➤ **Закон о заштити од буке у животној средини** ("Сл.гласник РС", бр.36/09 и 88/10)

- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр.75/10)

- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Сл.гласник РС", бр.72/10)

➤ **Закон о управљању отпадом** ("Сл.гласник РС", бр.36/09, 88/10, 14/16 и 95/18)

- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање ("Сл.гласник РС", бр.95/10 и 88/15)

- Уредба о одлагању отпада на депоније ("Сл.гласник РС", бр.92/10)

- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада ("Сл.гласник РС", бр.56/10 и 93/19)

- Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама ("Сл.гласник РС", бр.104/2009 и 81/10)

- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање ("Сл.гласник РС", бр.114/13)

- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије ("Сл.гласник РС", бр.98/10)

- Правилник о критеријумима за одређивање нуспроизвода и обрасцу извештаја о нуспроизводима, начину и роковима за његово достављање ("Сл.гласник РС", бр.76/19)

- Правилник о садржини захтева за упис у регистар нуспроизвода и регистар отпада који је престао да буде отпад ("Сл.гласник РС", бр.76/19)

➤ **Закон о заштити од нејонизујућих зрачења** ("Сл.гласник РС", бр.36/09)

- Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима ("Сл.гласник РС", бр.104/09)

- Правилник о садржини евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса ("Сл.гласник РС", бр.104/09)

➤ **Закон о хемикалијама** ("Сл.гласник РС", бр.36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15)

- Правилник о дозволама за обављање делатности промета, односно дозволама за коришћење нарочито опасних хемикалија („Сл. гласник РС”, број 6/17 и 29/18)

➤ **Закон о заштити природе** ("Сл.гласник РС", бр.36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18)

Као и на основу следећих закона:

1. Закон о инспекцијском надзору („Сл. гласник РС”, бр. 36/15, 44/18-др.закон и 95/18),

2. Закон о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016, 95/18-аутентично тумачење)

3. Закон о државној управи („Сл. гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18)

4. Закон о прекршајима („Сл. гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/2016)

5. Закон о привредним преступима ("Сл. Лист СФРЈ", бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 74/87, 57/89 и 3/90 и "Сл.лист СРЈ", бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и "Сл.гласник РС", бр. 101/05 - др. закон)

6. Кривични законик („Сл. гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19)

Наведени прописи из области заштите животне средине, поверени су послови јединици локалне самоуправе од стране Министарства заштите животне средине. Такође, инспекцијски надзор над извршавањем поверених послова врши јединица локалне самоуправе.

На основу утврђеног чињеничног стања, инспектори за заштиту животне средине Инспекције за заштиту животне средине, предузимају све законом прописане управне и друге мере, а све у циљу спровођења прописаних мера заштите животне средине, као и покретање поступака против правних лица, одговорних лица у правном лицу, предузетника и физичких лица у домену прекршаја, привредног преступа као и кривичне одговорности.

Инспекцијски надзори у 2020. години вршени су у складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2020. годину, који је сагласно одредби члана 10. став 6. Закона о инспекцијском надзору објављен на интернет страници Града Зрењанина: <http://www.zrenjanin.rs/sr/e-uprava/inspekcijsko-nadzorni-poslovi/kontrolne-liste>

3. Број спречених или битно умањених вероватних настанака штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (превентивно деловање)

Превентивним деловањем, инспекција за заштиту животне средине је током 2020. године у поступку вршења инспекцијских надзора редовно, благовремено и детаљно информисала надзиране субјекте о примени одредби закона из области заштите животне средине и подзаконских аката и у случају ненадлежности упућивала надзиране субјекте на надлежне органе. Инспектор за заштиту животне средине, вршио је едукативно, односно превентивно деловање и приликом прве редовне инспекцијске контроле код привредног субјекта. Оваквим превентивним приступом у току надзора код привредног субјекта, постиже се ефикаснија примена законских прописа. Надзираним субјектима посебно је указивано на надлежности инспекције за заштиту животне средине на градском нивоу, као и на њихове обавезе везано за примену одредби важећих законских прописа. Превентивно деловање инспекције за заштиту животне средине остварено је делом и кроз информисање јавности о инспекцијском раду објављивањем Плана инспекцијског надзора за 2020. год. и контролних листа из различитих области заштите животне средине.

Редовни инспекцијски надзори вршени су са издатим налозима за инспекцијски надзор и надзирани субјекти су о планираним инспекцијским надзорима обавештени на прописани начин и у прописаним роковима сагласно одредбама Закона о инспекцијском надзору. Сами инспекцијски надзори вршени су према контролним листама за одређене области надзора, које су објављене на сајту Града Зрењанина.

У извештајном периоду изречено је укупно 19 корективних мера, 1 мера забране обављања делатности у области управљања отпадом и 1 мера забране рада стационарног извора загађивања ваздуха.

4. Обавештења јавности, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима

Службене саветодавне посете у току 2020. године инспекција за заштиту животне средине је вршила са циљем предузимања превентивних мера и других активности усмерених ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и поступања у спречавању настанка штетних последица по заштиту животне средине. На основу захтева надзираних субјеката вршене су службене саветодавне посете код оних оператера који су тражили одређена објашњења везана за заштиту животне средине и њихове обавезе у овој области. У току 2020. године, инспекција за заштиту животне средине је извршила 5 службених саветодавних посета.

5. Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописима, који се мери помоћу контролних листи

Током 2020. године инспекција за заштиту животне средине поступала је у складу са својим правима, дужности и овлашћењима у случајевима у којима је на основу утврђеног чињеничног стања доносила решења са наређеним мерама надзираним субјектима за спровођење мера заштите животне средине, сагласно законским прописима из области заштите животне средине.

У току вршења редовних инспекцијских надзора ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописима, који се мери помоћу контролних листи износи око 80 %.

Контролне листе су примењене у свим редовним инспекцијским надзорима у области процене утицаја на животну средину, управљања отпадом и заштити ваздуха.

6. Број откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по законом заштићена добра, права и интересе (корективно деловање)

У складу са Годишњим планом инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2020. годину, обављани су надзори у различитим областима животне средине. Редовним инспекцијским надзорима обухваћени су надзирани субјекти, који својом делатношћу утичу на квалитет ваздуха и буку, који генеришу неопасан отпад, нејонизујуће зрачење а чију је дозволу за градњу је издао надлежни орган јединице локалне самоуправе. Вршена је контрола и надзираних субјеката који поседују сагласности надлежног органа за послове заштите животне средине на студију о процени утицаја на животну средину, или решење којим су прописане минималне мере заштите животне средине, као и инспекцијски надзор код оператера који поседују дозволе за управљање отпадом издате од стране надлежног органа Градске управе града Зрењанина. У току претходне године извршено је 12 редовних инспекцијских надзора.

Ванредни инспекцијски надзор вршен је по захтеву оператера за потребе издавања извештаја о испуњености услова за потребе добијања енергетске лиценце, као и по захтеву корисника IPARD подстицаја за утврђивање услова заштите животне средине. Такође, ванредни инспекцијски надзори вршени су и на основу поднетих представки грађана и информација које су достављене од стране Одсека за заштиту и унапређивање животне средине, Градске управе града Зрењанина. На основу поднетих захтева оператера за потребе издавања извештаја о испуњености услова заштите животне средине за потребе добијања енергетске лиценце извршено је 4 инспекцијска надзора. У извештајном периоду извршена су 2 инспекцијска надзора у вези са испуњеношћу услова заштите животне средине за добијање дозволе за увоз неопасног отпада. По поднетим представкама грађана извршено је 17 инспекцијских надзора. По захтеву корисника IPARD подстицаја за утврђивање услова заштите животне средине, извршено је 9 инспекцијских надзора.

Инспекција за заштиту животне средине поступала је у складу са својим правима, дужностима и овлашћењима у којима је на основу утврђеног чињеничног стања донела укупно 14 решења о наложеним мерама за отклањање уочених незаконитости, где је изречено је укупно 19 корективних мера и 2 мере забране обављања делатности надзираних субјеката.

У извештајном периоду извршено је 22 контролна инспекцијска надзора, везана за контролу извршења наложених мера за отклањање незаконитости, утврђених у току вршења инспекцијских надзора и констатовано је да су надзирани субјекти у потпуности посупили по наређеним мерама.

На сачињене записнике о инспекцијском надзору није било примедби од стране

надзираних субјеката.

7. Број утврђених нерегистрованих субјеката и мерама спроведеним према њима

У 2020. години, инспектор за заштиту животне средине при вршењу инспекцијског надзора у области управљања отпадом утврдио је обављање активности која није регистрована у важећој документацији, односно дозволи за управљање неопасним отпадом.

8. Мере предузете ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њиховом дејству

У складу са Законом о инспекцијском надзору, у циљу уједначавања рада инспектора за заштиту животне средине у надзорима су коришћене контролне листе, које се налазе на интернет страници Града Зрењанина: <http://www.zrenjanin.rs/sr/e-uprava/inspekcijsko-nadzorni-poslovi/kontrolne-liste> и доступне су свим оператерима за потребе самоконтроле.

9. Остварење плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито о односу редовних и ванредних инспекцијских надзора, броју редовних инспекцијских надзора који нису извршени и разлозима за то, као и о броју допунских налога за инспекцијски надзор

Полазећи од обавезе која проистиче из члана 10. Закона о инспекцијском надзору, сачињен је Годишњи план инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2020. годину, који је одобрен од стране Министарства заштите животне средине (бр.353-03-2759/2019-07 од 24.12.2019. године)

Редовни инспекцијски надзори вршили су се према контролним листама које су објављене на сајту Министарства заштите животне средине и на интернет страници Града Зрењанина. У складу са наведеним планом инспекцијског надзора, инспектор је поред редовних, обављао и ванредне инспекцијске надзоре.

Инспекцијски план је извршен у проценту од око 32% у односу на број планираних редовних инспекцијских надзора, а 155% у односу на број планираних ванредних инспекцијских надзора.

Укупан број инспекцијских надзора у извештајном периоду је 76, од чега је око 20% редовних надзора. Ванредни инспекцијски надзори чине 45% од укупног броја извршених надзора и односе се на пријаве грађана на загађење животне средине и захтеве надзираних субјеката за ванредним утврђујућим и потврђујућим инспекцијским надзорима. Број контролних инспекцијских надзора је 22 или 29% од укупног броја надзора. У извештајном периоду спроведено је 5 (6%) саветодавних посета, донето је 14 решења о мерама за отклањање незаконитости и 2 решења о забрани обављања делатности надзираних субјеката. У области заштите ваздуха поднета је једна пријава за учињен привредни преступ.

Разлог за неизвршење планираних инспекцијских надзора је знатно отежан рад инспекције током трајања ванредног стања због пандемије заразне болести

Covid-19, као и због повећаног броја ванредних инспекцијских надзора чиме је онемогућено вршење редовних надзора у складу са усвојеним годишњим планом.

Током извештајног периода инспекција за заштиту животне средине Градске управе града Зрењанина, запримила је и обрадила више од 700 представки грађана, које су се односиле на рад постројења за прераду неметалних отпадака и остатака и производњу прерађеног протеина животињског порекла III категорије и топљене масти "ПРЕКОН" д.о.о. Зрењанин, због чега инспекција није била у могућности да спроводи редован инспекцијски надзор у складу са годишњим оперативним планом.

Поред наведеног, евидентан је недостатак систематизованог броја инспектора.

Инспекција за заштиту животне средине спроводила је ванредни инспекцијски надзор и током ванредног стања у време пандемије болести Covid-19 уз поштовање мера превенције ширења вируса.

10. Ниво координације инспекцијског надзора

Током 2020. године реализована су два заједничка инспекцијска надзора са комуналним инспекторима Градске управе града Зрењанин. Након извршеног инспекцијског надзора, инспектор за заштиту животне средине донео је решење о налагању мера у складу са Законом о управљању отпадом.

11. Материјални, технички и кадровски ресурси које је инспекција користила

За реализацију Годишњег плана инспекцијског надзора за 2020. годину Инспекцији за заштиту животне средине обезбеђено је службено возило за вршење инспекцијских надзора на целој територији Града Зрењанина.

Инспектору за заштиту животне средине обезбеђена су комуникациона средства (мобилни телефони и интернет) и материјално-техничка средства.

Према Правилнику о организацији и систематизацији радних места у Градској управи, Правобранилаштву и Стручној служби Локалног омбудсмана града Зрењанина, број 06-117-5/20-III од 11.12.2020. године, систематизована су три радна места инспектора.

Због одсуства једног инспектора у трајању од годину дана, послове инспекцијског надзора током 2020. -2021. године, обављају два инспектора.

План инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине је сачињен према систематизованом броју инспектора.

12. Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције

Инспектор за заштиту животне средине у 2020. години у свему се придржавао рокова прописаних Законом о инспекцијском надзору и Законом о општем управном поступку.

13. Законитости управних аката донетих у инспекцијском надзору

На решења инспекције за заштиту животне средине у 2020. години, уложена је једна жалба надлежном органу Министарства заштите животне средине.

